MEMBRII SOCIETĂȚII ACADEMICE „JUNIMEA” DIN CERNĂUȚI PE FRONTURILE PRIMULUI RĂZBOI MONDIAL (II)

ANGHEL POPA

FABIAN BODNARESCU

Şi pe acest membru al Societății Academice „Junimea” l-am prezentat, succint, într-un alt context[1].

Fabian Bodnarescu a rămas în analele Societății cu o performanță inegalabilă: a fost singurul teolog bucovinean care a servit în armata română, ca preot militar, pe întreaga durată a participării Vechiului Regat al României la marele război.

Fişa sa, având nr. 661, conține date importante, sub toate aspectele, din diverse etape ale vieții, pe care vom încerca să le prezentăm în noul context.

S-a născut în satul Marginea, districtul Rădăuți, la 28 aprilie 1889, în familia lui Nicolae Bodnarescu şi a soției sale Glicheria, născută Daşchevici. Bunicul său pe linie paternă, Ifrim Bodnarescu, a rămas în memoria posterității, a satului Marginea şi chiar a Bucovinei, prin activitatea desfăşurată în favoarea comunității sale. A fost vornic al satului şi deputat în Parlamentul de la Viena, unde a reprezentat interesele românilor bucovineni, într-o perioadă foarte grea, atât pentru Bucovina cât şi pentru Imperiu, anii 1848–1849, când Europa a fost răvăşită de revoluțiile popoarelor oprimate național şi social de marile imperii absolutiste.

Şcoala primară a făcut-o în satul natal, iar liceul în oraşul Suceava. Din toamna anului 1906 a devenit student al Facultății de Teologie a Universității din Cernăuți. S-a înscris în Societatea Academică „Junimea”, fiind activ în perioada 1906–1908, semestrul I, dându-şi demisia la 16 mai 1908, când a trecut la Institutul Teologic. În noua situație a devenit membru al „Academiei Ortodoxe”, fiind ales preşedinte al acesteia în anul universitar 1910–1911.

Nu se menționează în fişă când a fost hirotonit şi nici locul unde a activat ca preot, după absolvirea Institutului Teologic. La izbucnirea Primului Război Mondial reuşeşte să treacă în Vechiul Regat al României. A solicitat şi a obținut

[1] Anghel Popa, Societatea Academică „Junimea” din Cernăuți. 1878–1938, p. 119.

Analele Bucovinei, **XX**, *2* (41), p. – , Bucureşti, 2013

BDD-A32947 © 2013 Institutul „Bucovina” al Academiei Române
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:00:54 UTC)

aprobarea autorităților românești de a deveni preot militar. În această calitate, a servit în cadrul Regimentului 23 Infanterie-Ialomița. Concomitent, a publicat, în presa românească a vremii, articole de propagandă în favoarea intrării României în război, alături de Antantă. A fost decorat, în mai multe rânduri, de conducerea statului român, cu distincții militare.

După război, a continuat să țină legătura cu Societatea Academică „Junimea" din Cernăuți, pe care a sprijinit-o financiar. În semn de omagiu, aceasta i-a acordat, la 16 noiembrie 1919, titlul de membru emerit. S-a implicat, totodată, prin articole publicate în ziarul „Opinia", din Iaşi, în pregătirea aniversării a 50 de ani de la fondarea „Junimii", în 1928, fiind unul dintre cei mai fervenți susținători ai jubileului[2].

IANCU URSULEAC

O adevărată personalitate a Societății Academice „Junimea", care a lăsat posterității o amintire frumoasă, marcată de moartea sa pe frontul din Galiția, a fost Iancu Ursuleac.

Din fişa sa, având nr. 682, rezultă că s-a născut în familia lui Mihai Ursuleac şi a soției sale Olimpia, ambii părinți având vechi şi trainice legături cu „Junimea": tatăl, arhidiacon şi profesor la Facultatea de Teologie, din cadrul Universității din Cernăuți, era membru emerit al Societății, iar mama, născută Zavadovschi, era membră fondatoare.

Fişa studentului în Drept Iancu Ursuleac, prezentată de noi[3], în care am insistat asupra unor aspecte legate de activitatea sa în cadrul Societății, în perioada în care i-a fost preşedinte, conține date interesante din anii copilăriei şi adolescenței.

La scurtă vreme după absolvirea facultății, nu a avut timp nici să-şi înceapă activitatea de magistrat. Izbucnind războiul, a fost mobilizat, imediat, sub flamura imperială. Unitatea în care a fost repartizat a luat drumul spre frontul din Galiția, unde s-a confruntat cu armata imperială rusă. Tânărul bucovinean Iancu Ursuleac, a căzut într-un atac la baionetă, dezlănțuit în primele zile după sosirea sa pe front, cum s-a menționat în documentele unității sale. Macabră ironie, a murit într-un gen de luptă pe care el o practicase ca student, în numeroasele confruntări de noapte, desfăşurate pe străzile lăturalnice din Cernăuți, când junimenii se ,,bastonau" cu studenții de la societățile „Dacia" şi „Moldova" – duelurile cu floreta, practicate până la sfârşitul secolului al XIX-lea, erau interzise prin lege, deşi unii, riscând, mai recurgeau, în ascuns, la ele –, cu scopul de a-şi rezolva diferendele „priorităților" în lumea studențească, acestea , uneori, părăsind lupta spirituală.

[2] S.J.A.N.I., Fond *Frații Dugan, Cronicarul–Albumul Mare*, vol. II, p. 331.
[3] Anghel Popa, *op. cit.*, p. 59–60.

BDD-A32947 © 2013 Institutul „Bucovina" al Academiei Române
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:00:54 UTC)

Părinții, în marea lor durere, au încercat o compensație morală, de suflet, depunând toate diligențele pentru ca osemintele celui căzut pentru Imperiu să le fie aduse acasă. Dar trupul nu i-a fost găsit – s-a topit într-o groapă comună sau, poate, luat prizonier, a fost îndreptat spre Siberia – „cu toate investigațiunile făcute din partea părinților […]” –, pe lângă autoritățile imperiale de la Viena.

Cu prilejul jubileului Societății Academice „Junimea”, din 1928, mama eroului căzut sub drapel austriac a donat acesteia un bust, reprezentându-l pe Iancu Ursuleac, fostul său preşedinte[4].

ICHIM LEONTIE

O fişă relativ succintă, având nr. 684, ne oferă informații despre magistratul Ichim Leontie.

S-a născut la 11 iunie 1885, în satul Vicovu de Sus, districtul Rădăuți, într-o familie de țărani. Şcoala primară a absolvit-o în satul natal, iar liceul la Rădăuți. În toamna anului 1907 a devenit student al Facultății de Drept, din cadrul Universității din Cernăuți. S-a înscris în Societatea Academică „Junimea”, fiind admis în cadrul Adunării generale din 10 octombrie 1908. A fost membru activ al Societății în perioada 1908–1910.

După absolvire a activat în magistratură, până în 1915, când a fost mobilizat în armata imperială, servind în Regimentul 130 Infanterie, Secția mitraliere. În cadrul acestei unități s-a distins în lupte, fiind avansat la gradul de stegar. A luptat până la capitularea Imperiului Austro-Ungar, în noiembrie 1918.

Întors în Bucovina, a activat, începând din anul 1919, în cadrul Serviciului Administrativ din Cernăuți, ca jurist, iar din 1920 a fost numit şef al aceleiaşi instituții în oraşul Suceava. Concomitent, a susținut examenul de doctorat, în cadrul Facultății de Drept a Universității din Cernăuți.

A sprijinit Societatea Academică „Junimea” din punct de vedere financiar, motiv pentru care a fost declarat membru sprijinitor, fondator şi ctitor. Erau titluri care încununau calitatea de membru emerit ce i-a fost acordată la 16 noiembrie 1919[5].

SILVIU PATRAŞ

Acest membru al „Junimii” s-a născut în anul 1888, în satul Banila Moldovenească, districtul Storojineț, în famila protopresviterului Ioachim Patraş. Numele mamei sale nu este menționat în fişă şi nici alte date despre familia din care provenea.

[4] *Ibidem*, p. 352–354.
[5] *Ibidem*, p. 356.

BDD-A32947 © 2013 Institutul „Bucovina” al Academiei Române
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:00:54 UTC)

Şcoala primară a absolvit-o în satul natal, iar liceul la Suceava şi Cernăuţi. A devenit student al Facultăţii de Filosofie, din cadrul Universităţii din Cernăuţi, în toamna anului 1907, fiind primit în Societatea Academică „Junimea" în Adunarea generală a acesteia, desfăşurată la 10 octombrie 1908. Nu ştim perioada în care a fost membru activ al Societăţii şi nici activitatea pe care a desfăşurat-o în structurile acesteia.

Fişa nu menţionează când a absolvit facultatea şi nici locul unde şi-a desfăşurat activitatea profesională. Aceeaşi „tăcere" şi în privinţa împrejurărilor în care a trecut în Vechiul Regat al României. Totul a devenit realitate în condiţiile în care ţara a intrat în marele război. În noua situaţie, Silviu Patraş a participat ca voluntar, pe întreaga durată a războiului (1916–1919), în armata română. Nu sunt date alte detalii.

După război, a fost profesor la Roman, Dorohoi şi director la Şcoala Normală din Chişinău, în ultima instituţie începând cu anul 1924. A fost transferat, în 1925, în aceeaşi funcţie, la Şcoala Normală din Cetatea Albă.

A sprijinit financiar Societatea Academică „Junimea", motiv care a determinat conducerea acesteia să-i acorde, la 13 noiembrie 1920, titlul de membru emerit, iar la scurtă vreme şi pe cel de sprijinitor[6].

CONSTANTIN LOGHIN I

O fişă, având nr. 690, lipsită de orice informaţii până la anii studenţiei.

A fost student al Facultăţii de Filosofie, din cadrul Universităţii din Cernăuţi, începând cu toamna anului 1907. A devenit membru al Societăţii Academice „Junimea" în Adunarea generală din 10 octombrie 1908, activând în cadrul acesteia până în anul 1911. Nu ştim unde şi-a desfăşurat activitatea după absolvire şi nici funcţiile pe care le-a deţinut.

A fost mobilizat în armata imperială, la izbucnirea războiului, în anul 1914. A murit pe un front, dintre multele ale împărăţiei, într-un loc şi într-un an neştiute. Poate trupul i s-a spulberat, în mii de bucăţi, sub efectul bombelor sau a murit rapid, lovit de un glonţ, două alternative acceptabile pentru vremuri de război, în comparaţie cu lagărele din temuta Siberie.

Societatea Academică „Junimea" i-a acordat, post-mortem, la 18 noiembrie 1919, titlul de membru emerit[7].

VASILE STREJAC

[6] *Ibidem*, p. 359.
[7] *Ibidem*, p. 362.

BDD-A32947 © 2013 Institutul „Bucovina" al Academiei Române
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:00:54 UTC)

Fişa, având nr. 694, îl desemnează pe studentul Vasile Strejac. S-a născut la 26 decembrie 1886, în satul Roşca – devenit, mai târziu, o suburbie a oraşului Cernăuţi –, în familia lui Mihai Strejac şi a soţiei sale Parascheva, născută Piteiu.

După absolvirea şcolii primare în localitatea natală, a urmat liceul la Cernăuţi, unde a devenit şi student al Facultăţii de Filosofie, în toamna anului 1907. În această calitate a depus, la 15 octombrie 1908, cerere de primire în Societatea Academică „Junimea”, fiind admis în Adunarea generală din 8 noiembrie 1908. A fost membru activ al Societăţii până la absolvirea facultăţii, în vara anului 1910. Fişa nu menţionează locul în care şi-a desfăşurat activitatea profesională.

L-a izbucnirea marelui război, a fost mobilizat, servind în Regimentul 95 Infanterie ca elev-plutonier. Unitatea sa a fost trimisă pe frontul din Galiţia. A fost rănit la mâna dreaptă în cadrul unei lupte desfăşurată în apropierea localităţii Luck. Fişa nu menţionează alte date despre evoluţia lui Vasile Strejac, până la sfârşitul războiului.

Societatea Academică „Junimea” i-a acordat titlul de membru emerit, la 16 noiembrie 1919[8].

TEODOSIE GRAMATOVICI

Fişa nr. 701, aparţinând studentului Teodosie Gramatovici, este deosebit de succintă în informaţii.

În toamna anului 1907, un tânăr, venit dintr-un colţ al Bucovinei rurale, a devenit student al Facultăţii de Drept, din cadrul Universităţii din Cernăuţi. S-a înscris târziu în Societatea Academică „Junimea”, având în vedere faptul că cererea de admitere i-a fost aprobată în Adunarea generală a acesteia din 16 august 1909. Alte informaţii, legate de activitatea desfăşurată în cadrul Societăţii sau despre condiţiile în care a absolvit facultatea şi locul unde şi-a început activitatea profesională, nu sunt menţionate în fişă. Se menţionează, doar, că la izbucnirea marelui război, T. Gramatovici a fost mobilizat în armata imperială şi că a murit pe front.

Societatea Academică „Junimea” i-a acordat post-mortem, la 16 noiembrie 1919, titlul de membru emerit[9].

MAXIMILIAN IANOVICI

Un tânăr care şi-a început viaţa studenţească în toamna anului 1908, în cadrul Facultăţii de Drept din Universitatea cernăuţeană. A devenit membru al Societăţii

[8] *Ibidem*, p. 366.
[9] *Ibidem*, p. 373.

BDD-A32947 © 2013 Institutul „Bucovina” al Academiei Române
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:00:54 UTC)

Academice „Junimea” la 31 octombrie 1909, activând în cadrul acesteia până în anul 1913, când a absolvit facultatea.

În fişa sa, având nr. 724, se mai menţionează că a fost mobilizat în armata imperială din anul 1914, servind în Regimentul 76 Infanterie, cu care a luptat pe frontul din Galiţia. În 1916, unitatea a fost transferată pe frontul cu Regatul României, unde a fost luat prizonier. Fişa nu conţine informaţii despre această perioadă a existenţei sale.

După război, Societatea Academică „Junimea” i-a acordat, la 16 noiembrie 1919, titlul de membru emerit[10].

GEORGE-TRAIAN CAVALER VON GALLIN

Fostul preşedinte al Societăţii Academice „Junimea”, care a desfăşurat o activitate laborioasă în cadrul acesteia, atât ca student, cât şi în anii de după absolvirea facultăţii[11], a avut, alături de alţi junimeni, o contribuţie semnificativă în realizarea întregirii naţionale din 1918. Vom încerca, în baza puţinelor informaţii aflate în arhiva Societăţii, să prezentăm participarea lui George-Traian cavaler von Gallin la cea mai înălţătoare faptă din istoria noastră naţională: înfăptuirea statului naţional unitar român.

Bucuria absolvirii Facultăţii de Drept şi marile speranţe legate de viitor au fost frânte, brusc, de izbucnirea războiului, în vara anului 1914. Beneficiind de imunitatea diplomatică a tatălui său, tânărul magistrat părăseşte Cernăuţii, plecând în Regatul României. Ajuns în ţară, a solicitat autorităţilor militare să fie primit, ca voluntar, în armată. Cererea i-a fost aprobată, urmând pregătirea necesară în Regimentul 12 Artilerie. Cu această unitate militară a făcut întregul război (1916–1919).

Pentru eroismul dovedit pe front, a fost decorat cu numeroase ordine şi medalii, româneşti, franceze şi ruseşti. Menţionăm câteva dintre ele, aflate în arhiva Societăţii – medaliile s-au pierdut cu ocazia celor două refugii din Bucovina (1940 şi 1944), păstrându-se doar brevetele acestora: Ordinul Naţional „Coroana României cu spade”, în grad de Cavaler; Ordinul Naţional „Steaua României cu spade”, în grad de Cavaler; „Crucea comemorativă a Războiului din 1916–1918”, cu baretele Ardeal, Carpaţi, Tg. Ocna; Ordinul Naţional „Sf. Vladimir”, clasa a IV-a, cu spade şi funde, oferit de Ministerul de Război al Imperiului Rus; Ordinul Naţional „Crucea de Război”, oferit de Ministerul de Război al Franţei.

Considerăm necesar, în finalul acestei succinte fişe militare, să citãm câteva aprecieri, aşa cum se desprind ele din *Brevete*, despre motivaţia ce a determinat

[10] *Ibidem*, p. 396.
[11] Anghel Popa, *op. cit.*, p. 117–118.

BDD-A32947 © 2013 Institutul „Bucovina” al Academiei Române
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:00:54 UTC)

Ministerele de Război ale țărilor în cauză să-i acorde tânărului ofițer în rezervă ordinele şi decorațiile menționate:

„pentru curajul şi energia cu care a cooperat cu infanteria, cu locomotiva sa blindată, în 1916”;

„pentru curajul şi dispreţul de moarte ce a arătat, ca observator al Bateriei 2-a, în luptele din iulie 1917. A neliniştit, adeseori, artileria inamică din Valea Caşinului, cu tunul ce avea la Cota 491, iar în ziua de 18 iulie a luptat cu carabina, alături cu trupa unei companii, contribuind la recucerirea poziției ce aceasta pierduse, sub presiunea puternică a inamicului.” (Ministerul de Război al Regatului României);

„Pour la bravoure particulière dont il a fait preuve comme observateur de la II Batterie dans les luttes de la Valle du Casin, en 1917.” (Ministerul de Război al Franței)[12].

JUSTIN BREABĂN

Fişa cu nr. 741, aparținând studentului în Drept Justin Breabăn, devenit membru al Societății Academice „Junimea” în anul 1910, conține puține date despre anii premergători venirii sale la Cernăuți[13] şi, deopotrivă, despre perioada studenției.

Izbucnirea războiului, în 1914, îl determină să treacă în România, țara tuturor visurilor şi speranțelor sale. Nu ştim în ce condiții s-a produs evenimentul. La Bucureşti a obținut înrolarea, ca voluntar, în armata română. Pentru a-şi realiza o pregătire corespunzătoare, a urmat cursurile Şcolii de Ofițeri în Rezervă de la Botoşani. După absolvirea şcolii, a fost repartizat în Regimentul 35 Infanterie. Visurile sale prindeau, tot mai mult, un contur, care le transforma în realitate. Un nou pas, ca într-un joc cu puzzle, a fost cel câştigat în vara anului 1916, când Vechiul Regat al României a intrat în război alături de Antantă. În entuziasmul aproape general al acelor momente, Justin Breabăn se vedea, deja, în România Mare, scriindu-i entuziast fratelui său mai mare, preotul Casian: „Acum, să văd sfârşitul, să ne revedem cu toții acasă la noi şi, apoi, pot să mor!”

Destinul, atotputernic, a vrut altfel. Participând cu unitatea sa la marea bătălie de la Mărăşeşti, moare în luptă, în ziua de 11 august 1917, zdrobit de o grenadă. Prin jertfa sa, şi-a înscris numele alături de cei trei eroi junimeni care au murit pentru înfăptuirea României Mari[14].

DIONISIE PARA

[12] S.J.A.N.I., Fond *Frații Dugan*, *Cronicarul–Albumul Mare*, vol. II, p. 413–414.
[13] Anghel Popa, *op. cit.*, p. 115.
[14] S.J.A.N.I., Fond *Frații Dugan*, *Cronicarul–Albumul Mare*, vol. II, p. 419.

BDD-A32947 © 2013 Institutul „Bucovina” al Academiei Române
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:00:54 UTC)

Fişa acestui student în Filosofie, având nr. 746, este deosebit de succintă şi cu puține informații despre viața şi activitatea sa. Dacă despre anii premergători studenției de la Cernăuți nu ştim decât că a absolvit liceul la Suceava[15], în schimb există câteva informații despre perioada ulterioară.

Dionisie Para a devenit membru al Societății Academice „Junimea" la 23 octombrie 1910; a susținut şi promovat examenul regulamentar la 4 februarie 1912. Nu-i cunoaştem activitatea din cadrul Societății şi nici locul unde şi-a început activitatea profesională după absolvirea facultății.

O dată cu izbucnirea marelui război, Dionisie Para a fost mobilizat. Unitatea sa a fost repartizată în oraşul Lemberg. Din această localitate reuşeşte să dezerteze, trecând „cu arme cu tot" în România, după propria-i afirmație.

Care i-a fost traseul destinului, după ce a ajuns în România? Îl cunoaştem, succint şi parțial dintr-o scrisoare pe care D. Para a adresat-o unui alt membru al „Junimii", Ilie Dugan, aflat şi el în țară[16]. Din epistolă rezultă că, având ajutorul colonelului N. Petala, comandantul Regimentului 37 Infanterie, a fost primit ca voluntar în armata română, fiind trimis la Şcoala de Ofițeri în Rezervă de la Botoşani. După absolvire, a fost repartizat într-o unitate aflată pe front, unde a luptat până la sfârşitul conflictului mondial.

După război nu-i cunoaştem evoluția. Ştim că Societatea Academică „Junimea" i-a acordat, în semn de omagiu, la 17 noiembrie 1921, titlul de membru emerit[17].

GEORGE PÂNZAR

O nouă fişă, nr. 793, având un conținut extrem de succint şi parcimonios în informații, aparține studentului în Filosofie, George Pânzar. Nu ştim în ce parte a Bucovinei îşi avea locul natal şi nici familia din care provenea. A devenit student al Universității din Cernăuți în toamna anului 1910. La 12 octombrie 1911 a depus cererea de primire în cadrul Societății Academice „Junimea", unde a activat în perioada 1911–1913.

La izbucnirea Primului Război Mondial a fost mobilizat; a luptat pe frontul din Galiția şi pe cel din Italia. A fost ucis, ironie a sorții, în ultimele zile ale războiului – toamna anului 1918 –, în luptele din Tirol. Se odihneşte în cimitirul militar din acea zonă, mormântul fiindu-i cunoscut de familie, imediat după sfârşitul conflictului mondial[18].

[15] Anghel Popa, *op. cit.*, p. 126–127.
[16] S.J.A.N.I., Fond *Frații Dugan*, dosar 29, f. 3.
[17] Anghel Popa, *op. cit.*, p. 127.
[18] S.J.A.N.I., Fond *Frații Dugan*, *Cronicarul–Albumul Mare*, vol. II, p. 473.

BDD-A32947 © 2013 Institutul „Bucovina" al Academiei Române
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:00:54 UTC)

VASILE SAUCIUC

Un membru al Societății Academice „Junimea”, printre mulți alții, care şi-a onorat această calitate. După cum se menționează în fişa sa, având nr. 805, s-a născut la 1 noiembrie 1893, în satul Cozmin, districtul Cernăuți, în familia preotului Samuil Sauciuc şi a soției sale Elisaveta, născută Popescul.

Şcoala primară şi liceul le-a făcut în oraşul Rădăuți. Din toamna anului 1910 a devenit student al Facultății de Filosofie a Universității din Cernăuți. A depus cerere de primire în Societatea Academică „Junimea”, cerere care i-a fost aprobată în Adunarea generală din 18 mai 1911, fiind membru activ între anii 1911 şi 1914. În perioada menționată, a desfăşurat următoarele activități: la 25 mai 1913 a susținut şi promovat examenul regulamentar – fiecare membru activ susținea acest examen, care echivala cu titularizarea în Societate, în caz contrar era exclus –, a fost membru în Secția literară şi a deținut funcția de vicepreşedinte al Societății. Pe întreaga durată a studiilor, l-a avut ca „bădiță” pe colegul său mai mare ca an de facultate Barbu Grigoroviță.

La scurtă vreme după absolvirea facultății, izbucnind războiul mondial, a fost mobilizat în armata imperială, servind în Regimentul 4 Artilerie Grea. După o scurtă perioadă petrecută pe frontul din Galiția, unitatea sa a fost transferată pe noul front din Italia, odată cu intrarea acestei țări în război (1915). Pe acest front a fost luat prizonier, într-o luptă care nu este precizată ca dată.

Când emisarii Vechiului Regat al României au vizitat, în calitate de aliați, lagărele cu prizonieri români proveniți din armata austro-ungară, cu scopul de a organiza unități militare formate pe bază de voluntariat, care să lupte în cadrul armatei române pentru întregire națională, Vasile Sauciuc s-a înscris imediat. Desfăşurarea războiului a făcut imposibilă participarea Legiunii Române, constituită din trei regimente („Horia”, „Cloşca” şi „Crişan”), la ultimele lupte din 1918. Vasile Sauciuc a revenit în Cernăuți cu Regimentul „Horia”, în anul 1919.

După război şi-a desfăşurat activitatea profesională în învățământ. Devenind membru al „Şcolii Române” din Franța, în 1922, a predat cursuri la Sorbona, începând cu anul menționat. În anul 1924 a revenit în țară, fiind numit profesor la Liceul „Aron Pumnul” din Cernăuți. A luat decizia de a se stabili în acest frumos centru universitar românesc, hotărâre întărită prin căsătoria sa cu Artemisa, fiica preotului Ion Pohoață.

Societatea Academică „Junimea” i-a acordat, la 13 noiembrie 1925, titlul de membru emerit[19].

OCTAVIAN ILIUȚ

[19] *Ibidem*, vol. III, p. 5.

BDD-A32947 © 2013 Institutul „Bucovina” al Academiei Române
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:00:54 UTC)

Fişa cu nr. 810 prezintă cazul singurului student „întârziat” pe care l-a avut Societatea Academică „Junimea”, Octavian Iliuț.

S-a născut la 12 septembrie 1881 în satul Dracineț, districtul Storojineț, în familia preotului Ioan Iliuț şi a soției sale Daria, născută Dașchevici.

După absolvirea şcolii primare în satul natal, a urmat liceul la Rădăuți şi Suceava. Ca elev de liceu a luat o decizie care avea să-l ducă la un adevărat conflict cu familia. A abandonat cursurile liceale şi s-a angajat ca inspector în Poliția imperială. Sub presiunea familiei, demisionează şi se reînscrie în liceu, în anul 1909. Absolvind liceul în anul 1911, susține examenul de bacalaureat, producând o adevărată senzație în orașul Suceava, având în vedere vârsta candidatului: 30 de ani!

Ambițios, în toamna aceluiaşi an se înscrie la Facultatea de Drept din cadrul Universității din Cernăuți. Devine membru al Societății Academice „Junimea”, în cadrul căreia a activat până la absolvirea facultății.

Nu ştim unde şi-a desfăşurat activitatea profesională. Izbucnind războiul, a fost mobilizat în armata imperială, servind în Regimentul 22 Infanterie pe întreaga durată a conflictului.

După război a activat în magistratură. A susținut permanent Societatea Academică „Junimea” sub raport financiar, motiv pentru care conducerea acesteia l-a declarat membru fondator în anul 1919, iar la 17 noiembrie 1921 i-a acordat titlul de membru emerit[20].

CLAUDIU ISOPESCU

Sub fişa cu nr. 825 este prezentat unul dintre membrii de elită pe care i-a avut Societatea Academică „Junimea”, Claudiu Isopescu.

Copilul plecat din satul Frătăuții Vechi, districtul Rădăuți, pentru a urma chemarea învățăturii, ducea cu el îndemnul strămoşilor săi, eminenți prelați ortodocşi, de a stărui pe drumul învățăturii şi al dragostei de neam.

Izbucnirea războiului îi întrerupe acest drum, abia început, fiind mobilizat în Regimentul 41 Infanterie, cantonat în Cernăuți. La începutul anului 1915, unitatea sa a fost trimisă pe Frontul din Galiția, unde a luptat până în 1916, când a fost transferată pe cel din Italia. Odată ajuns pe noul front, ofițerul imperial Claudiu Isopescu s-a predat armatei italiene, la 11 august 1916. Atitudinea sa defetistă fiind cunoscută şi urmărită de organele Siguranței imperiale încă din perioada anterioară, nu trebuie să mire că un tribunal militar austro-ungar l-a judecat, de urgență, în contumacie, condamnându-l la moarte.

[20] *Ibidem*, p. 11.

BDD-A32947 © 2013 Institutul „Bucovina” al Academiei Române
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:00:54 UTC)

Aflând în lagăr despre intrarea Regatului României în război, secondat de patru camarazi, a avut inițiativa de a redacta un memoriu, prin care solicita să fie înrolat în armata română pentru a lupta pe frontul din Transilvania, împotriva Imperiului Austro-Ungar. Memoriul a fost înaintat autorităților militare italiene, la 1 septembrie 1916. Acțiunea inițiată de ofițerul român, cunoscută în lagăr, a determinat reacția dușmănoasă a prizonierilor austrieci şi unguri, care l-au amenințat cu moartea pe autorul memoriului. Informate, autoritățile militare italiene i-au transferat pe cei cinci români, în mai 1917, în lagărul de la Camaldoli, unde se aflau cei mai mulți ofițeri şi soldați români proveniți din armata austro-ungară.

În noul lagăr, având condiții favorabile, Claudiu Isopescu a luat inițiativa elaborării de noi memorii, adresate Înaltului Comandament Italian şi Legației Române din Roma, prin intermediul cărora solicita să se organizeze, din prizonierii români, o legiune care să lupte împotriva armatei austro-ungare. De remarcat că acțiunea sa are loc în 1917, când nu se constituise Misiunea Română, care avea să facă propagandă, în acest sens, în favoarea României, în Franța, Marea Britanie şi Italia, prin organizarea unor organisme speciale: la 30 aprilie 1918 s-a înființat la Paris, Comitetul Național al românilor din Transilvania şi Bucovina, sub conducerea lui Traian Vuia, iar în iulie din acelaşi an, Consiliul Național al Unității Române, sub conducerea lui Tache Ionescu[21].

În primăvara anului 1918, când reprezentanții Comitetului Național al românilor din Transilvania şi Bucovina au intrat în legătură cu Comisia specială pentru prizonieri din cadrul Ministerului de Război al Italiei, cerând să ia contact cu prizonierii români în vederea formării unei legiuni, aceştia au fost informați despre activitatea şi demersurile făcute de Claudiu Isopescu. Profesorul Simion Mândrescu, reprezentând noul organism românesc, s-a întâlnit cu activul prizonier, cooptându-l în Comitetul de acțiune al românilor din Transilvania, Banat şi Bucovina, organizat la 19 iunie 1918, în oraşul Roma. Acest Comitet se ocupa cu organizarea acțiunilor de propagandă şi cu formarea unei Legiuni Române, care să lupte pentru eliberarea celor trei provincii româneşti. Claudiu Isopescu îi reprezenta, în cadrul Comitetului menționat, pe cei 117 ofițeri români proveniți din armata austro-ungară, aflați prizonieri lagărele italiene. În noua sa calitate, şi-a desfăşurat activitatea la Roma, având un rol important în constituirea Regimentului I „Horea". Totodată, a organizat la Roma, la 25 august 1918, un impresionant miting de solidaritate a poporului italian cu poporul român. Cu acest prilej, C. Isopescu a defilat, în fruntea regimentului nou înființat, prin fața Columnei lui Traian. Şi-a continuat activitatea, organizând, în septembrie al aceluiaşi an, la Torino, o manifestare similară, unde a vorbit în numele prizonierilor români din Italia, purtând uniforma de ofițer a Legiunii Române.

[21] Anghel Popa, *op. cit.*, p. 120.

BDD-A32947 © 2013 Institutul „Bucovina" al Academiei Române
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:00:54 UTC)

Dar, cu toate eforturile depuse, activitatea sa, din nefericire, nu a putut să fie finalizată. Aprobată cu întârziere de Guvernul italian, în octombrie 1918, Legiunea Română, cu unitățile în formare, nu a participat la luptele împotriva Imperiului Austro-Ungar cu toate efectivele sale. Sfârşitul războiului a dus la repatrierea Legiunii Române, care a luat drumul spre țară la finele anului 1918, unde îi aştepta o Românie Mare. Claudiu Isopescu, în fruntea Regimentului I „Horea", a defilat prin fața Regelui Ferdinand I, la Bucureşti, în primăvara anului 1919, iar, la scurtă vreme, în fruntea unei companii, formată numai din foşti prizonieri bucovineni, prin fața generalului Iacob Zadik, în Piața Centrală din Cernăuți[22].

O dată ce armele au tăcut, Claudiu Isopescu şi-a reluat studiile, desfăşurând, după absolvirea Facultății de Litere din Bucureşti, o laborioasă activitate ştiințifică, în țară şi peste hotare[23].

În semn de omagiu, Societatea Academică „Junimea" i-a acordat, la 13 noiembrie 1920, titlul de membru emerit.

ŞTEFAN IEŞAN

Acest fost membru al Societății Academice „Junimea" reprezintă al doilea caz de dezertare din armata imperială şi de trecere în Vechiul Regat al României.

Din fişa sa, având nr. 828, rezultă că s-a născut la 24 octombrie 1893, în satul Tişăuți, districtul Suceava, într-o familie de țărani. După absolvirea şcolii primare în satul natal, a urmat liceul la Suceava. Din toamna anului 1911 a devenit student al Facultății de Drept din cadrul Universității din Cernăuți. S-a înscris în Societatea Academică „Junimea", cererea fiindu-i aprobată în Adunarea generală din 2 noiembrie 1912. A activat în cadrul Societății până în anul 1914, avându-l ca „bădiță" pe Arcadie Dugan. Exceptând examenul regulamentar, promovat la 26 noiembrie 1913, nu s-a remarcat în cadrul Societății prin alte activități.

La izbucnirea războiului, a fost mobilizat în armata imperială. Dezertează în iulie 1915, în condiții neelucidate, trecând în Vechiul Regat al României. Probabil că nu a absolvit facultatea la Cernăuți, având în vedere faptul că, în octombrie 1915, s-a înscris la Facultatea de Drept, din cadrul Universității din Bucureşti, fiind student până în iulie 1916, când, sub efectul intrării României în război, solicită autorităților militare să fie primit voluntar în armata română. Cererea i-a fost aprobată în septembrie 1916. Participă la campania din vara anului 1917, fiind demobilizat în primăvara anului 1918, după Pacea de la Buftea-Bucureşti.

Rămas la Iaşi, îşi reia studiile la Facultatea de Drept, în martie 1918, continuându-le, în acelaşi an, la Bucureşti, unde s-a stabilit şi a absolvit, în sfârşit,

[22] Vasile Gh. Miron, Ioan V. Cocuz, *Unirea Bucovinei cu România*, în „Anuarul Muzeului Județean Suceava", vol. V, 1978, p. 64–65.

[23] S.J.A.N.I., Fond *Frații Dugan, Cronicarul–Albumul Mare*, vol. III, p. 27–28.

BDD-A32947 © 2013 Institutul „Bucovina" al Academiei Române
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:00:54 UTC)

facultatea. A activat ca jurist la Banca Românească din Capitală, începând cu anul 1921. După o scurtă perioadă de activitate, îşi cere transferul la o sucursală a băncii, din Arad.

A sprijinit financiar Societatea Academică „Junimea”, care l-a declarat membru sprijinitor şi i-a acordat, la 17 noiembrie 1921, titlul de membru emerit[24].

GEORGE PITICAR

Fişa cu nr. 833 prezintă biografia studentului în Drept George Piticar, devenit membru al Societății Academice „Junimea” în anul 1912. Este o biografie deosebit de succintă, deşi studentul a avut o activitate bogată în cadrul Societății, deținând chiar funcția de preşedinte, în condiții speciale, la sfârşitul războiului[25].

Referindu-ne la participarea lui George Piticar la marele război, menționăm că iese din tiparele fireşti, specifice oricărui combatant, înscriindu-se într-un scenariu cu eroi şi fapte incredibile, care fac parte, mai degrabă, din lumea fascinantă, şi cu atât mai atrăgătoare, a poveştilor.

Izbucnind războiul, în 1914, G. Piticar a fost mobilizat în armata imperială, unitatea din care făcea parte fiind trimisă pe frontul din Galiția. În primele lupte, grav rănit, a fost luat prizonier şi transferat într-un lagăr din Siberia. S-a înscris în Legiunea Română. Dacă alte unități din Legiune au luat drumul, atât de aşteptat, spre România, în vara anului 1917 unitatea sa a fost repartizată pentru a lupta cu trupele ruseşti bolşevizate. Complicarea situației politice şi militare din Rusia, apropierea sfârşitului marelui război au dus la dizolvarea Legiunii Române şi la reîntoarcerea combatanților ei, pe cont propriu, în țară. George Piticar străbate, în condiții groaznice, un traseu incredibil, călătorind, pe jos sau cu mijloace de transport insolite, începând cu elefanți şi cămile, pe ruta Siberia–Japonia–India–Constantinopol–România şi, în final, Bucşoaia, o monadă aflată în districtul Gura Humorului, un punct minuscul, pierdut pe harta Europei, satul natal al tânărului combatant bucovinean, pe care l-a purtat permanent în inima sa, ca pe un Ierusalim românesc.

Societatea Academică „Junimea”, în semn de omagiu, i-a acordat, la 4 noiembrie 1923, titlul de membru emerit[26].

DIMITRIE BURLĂ

Un nou destin, a cărui evoluție firească a fost întreruptă brutal de război, se conturează din fişa cu nr. 834, aparținând lui Dimitrie Burlă. S-a născut la

[24] *Ibidem*, p. 31.
[25] Anghel Popa, *op. cit.*, p. 63–64.
[26] S.J.A.N.I., Fond *Frații Dugan, Cronicarul–Albumul Mare*, vol. III, p. 36–39.

BDD-A32947 © 2013 Institutul „Bucovina” al Academiei Române
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:00:54 UTC)

13 octombrie 1892, în satul Cireş-Opaiţeni, districtul Storojineţ, în familia lui Alecu Burlă şi a soţiei sale Domnica, născută Bojescu. Fişa nu conţine alte informaţii în legătură cu familia şi cu anii de învăţătură preuniversitari.

Ştim că în toamna anului 1911 a devenit student al Facultăţii de Drept din cadrul Universităţii din Cernăuţi. În aceeaşi toamnă a depus cerere de primire în Societatea Academică „Junimea". În Adunarea generală a Societăţii din 2 noiembrie 1912 cererea i-a fost aprobată. A susţinut şi promovat examenul regulamentar la 26 noiembrie 1913. A activat în Societate în perioada 1912–1914.

Izbucnind războiul, a fost mobilizat, nereuşind să-şi definitiveze studiile. A luptat, cu unitatea din care a făcut parte, aproape pe toate fronturile împărăţiei: în Serbia, Galiţia şi Italia. Nu ştim în ce împrejurări a ajuns, în cursul anului 1918, în armata Vechiului Regat al României. În cadrul acesteia a luptat pe frontul din Ungaria bolşevizată, în cursul anului 1919. A fost lăsat la vatră la 30 decembrie 1920.

În România Mare şi-a reluat studiile universitare la Cernăuţi, susţinându-şi licenţa în Drept în anul 1924. Ştim că a activat în magistratură, fără a-i cunoaşte locul şi perioada exercitării profesiunii.

Legat sentimental de „Junimea", a sprijinit-o financiar, în mod constant. Societatea i-a acordat, la 16 noiembrie 1919, titlul de membru emerit, iar mai târziu l-a declarat şi membru sprijinitor[27].

CONSTANTIN LOGHIN II

Fişa acestui student, având nr. 839, este deosebit de parcimonioasă în informaţii, atât despre familia sa, cât şi despre anii copilăriei şi de învăţătură preuniversitară.

Constantin Loghin a devenit student al Facultăţii de Filosofie din cadrul Universităţii din Cernăuţi, în toamna anului 1911. Cu acelaşi prilej, a depus cerere de primire în Societatea Academică „Junimea". Cererea i-a fost aprobată în Adunarea generală din 2 noiembrie 1912. A susţinut şi promovat examenul regulamentar, în conformitate cu Regulamentul Societăţii, la 25 octombrie 1913. A fost membru activ până în anul 1914.

Izbucnirea războiului a dus, ca şi pentru alţi mii de tineri bucovineni, la mobilizarea sa. Informaţiile despre această perioadă grea a vieţii sale lipsesc în totalitate, exceptând faptul că a luptat, pe întregul parcurs al conflictului, pe frontul din Galiţia.

După război, reîntors la Cernăuţi, şi-a reluat studiile, absolvind facultatea. S-a angajat, cu toate forţele, în activitatea de reorganizare a societăţilor studenţeşti, făcând parte din gruparea care susţinea unificarea studenţimii româneşti din

[27] *Ibidem*, p. 40.

BDD-A32947 © 2013 Institutul „Bucovina" al Academiei Române
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:00:54 UTC)

Centrul universitar Cernăuți într-o singură organizație academică, numită „Centrul studențesc «Arboroasa»”[28].

Societatea Academică „Junimea” i-a acordat, la 17 noiembrie 1921, titlul de membru emerit[29].

EUDOXIE TARNAVSCHI

Un alt membru al „Junimii”, al cărui destin a fost frânt de război, îl găsim prezentat în fişa nr. 852. Din fişă rezultă că s-a născut la 19 noiembrie 1893, în satul Slobozia-Comăreştilor, districtul Cernăuți, în familia preotului Alexie Tarnavschi şi a soției sale Eugenia, născută Patraş.

Şcoala primară a făcut-o în particular, iar liceul la Cernăuți. În toamna anului 1912 a devenit student al Facultății de Filosofie din cadrul Universității cernăuțene. A depus cerere pentru a fi primit în Societatea Academică „Junimea”, care i-a fost aprobată în Adunarea generală din 23 noiembrie 1913. A susținut examenul regulamentar la 8 februarie 1914. A fost membru activ în perioada 1913–1914. Nu s-a remarcat prin activități deosebite în cadrul Societății.

Izbucnind războiul, a fost mobilizat în armata imperială în anul 1915 şi trimis la Şcoala de Ofițeri din Oradea Mare. După absolvirea cursurilor, a fost repartizat pe frontul din Galiția. În vara anului 1916, în documentele unității din care făcea parte, Eudoxie Tarnavschi este menționat la rubrica „Dispăruți”, situație care a fost anunțată şi familiei sale, însoțită de două, posibile, versiuni:

1) a fost ciopârțit de săbiile cazacilor într-o luptă din fața oraşului Luck, în iunie 1916, încât trupul nu i s-a mai putut găsi;

2) a fost luat prizonier şi dus în Siberia[30].

Indiferent de versiune, familia preotului bucovinean Tarnavschi şi-a dat contribuția în sânge pentru încercarea de a fi salvată împărăția.

EUGEN-GEORGE CAVALER VON REUS-MÂRZA

Fişa cu nr. 853 aparține unui membru al Societății Academice „Junimea” care provine dintr-o familie înnobilată de Imperiul Austriac. Este o fişă succintă, cu date puține, care încearcă să contureze personalitatea celui care a fost un tânăr plin de entuziasm, ataşat total, prin gând şi faptă, de necesitatea istorică şi culturală a existenței Societății şi în cadrul României Mari.

Despre copilărie şi anii de şcoală preuniversitari nu se menționează nimic. Totul începe cu momentul în care a devenit student al Facultății de Drept a

[28] Vezi Anghel Popa, *op. cit.*, p. 29–32.

[29] S.J.A.N.I., Fond *Frații Dugan*, *Cronicarul–Albumul Mare*, vol. III, p. 46–47.

[30] *Ibidem*, p. 61.

BDD-A32947 © 2013 Institutul „Bucovina” al Academiei Române
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:00:54 UTC)

Universității din Cernăuți, în toamna anului 1912. A fost primit, la cererea sa, în Societatea Academică „Junimea” în Adunarea generală din 23 noiembrie 1913. A promovat examenul regulamentar la 18 februarie 1914, fiind activ în perioada 1913–1914 şi 1919–1920.

La izbucnirea Primului Război Mondial, reuşeşte să treacă ilegal în Vechiul Regat al României. La intrarea țării în război, în vara anului 1916, s-a înscris voluntar în armata română, luptând, pe întreaga durată a conflictului, ca ofițer de artilerie. Nu este menționată nicio faptă de arme.

După război a revenit la Cernăuți, reluându-şi studiile. A fost unul dintre principalii susținători ai reactivării Societății Academice „Junimea”. Datorită eforturilor sale, conjugate cu cele ale colegului său Didi Drăgan, a fost convocată Adunarea generală extraordinară a Societății, la 15 mai 1919, în care s-a luat istorica decizie de reactivare a „Junimii”[31].

Societatea, în semn de omagiu şi adâncă recunoştință, la 17 noiembrie 1921, i-a oferit titlul de membru emerit[32].

NICOLAE CÂRLAN

Fişa cu nr. 856 aparține studentului în Drept Nicolae Cârlan, provenind dintr-o familie de țărani din satul Bosanci, districtul Suceava[33].

Viața sa de student a încetat odată cu izbucnirea marelui război, când a fost mobilizat în armata imperială, fără a reuşi să-şi definitiveze studiile. A servit în Regimentul 3 Artilerie de Cetate, în perioada 1 august 1914 – 23 martie 1915. Cu această unitate a luptat pe frontul din Galiția. Luat prizonier, a fost dus în Siberia. În perioada 23 aprilie 1915 – 1 iunie 1917, alături de alți prizonieri români, transilvăneni şi bănățeni, proveniți din armata austro-ungară, a trăit drama zilelor din lagărul de la Orenburg (Urali). S-a înrolat în Legiunea Română, punând capăt calvarului, luând drumul țării. Voluntarii au fost primiți de autoritățile româneşti în Piața Centrală a Iaşilor, în iunie 1917. Tânărul bucovinean N. Cârlan a fost repartizat în Regimentul 26/1 Obuziere, cu gradul de sublocotenent. În toamna aceluiaşi an a trecut, la cerere, în Corpul de aviație, luptând ca locotenent-observator până la sfârşitul războiului. A fost demobilizat în toamna anului 1921.

Societatea Academică „Junimea” i-a acordat, în semn de omagiu, la 17 noiembrie 1921, titlul de membru emerit[34].

ALEXIE CAVALER DE CUPARENCU

[31] Vezi Anghel Popa, *op. cit.*, p. 29–32.
[32] S.J.A.N.I., Fond *Frații Dugan*, *Cronicarul–Albumul Mare*, vol. III, p. 62.
[33] Anghel Popa, *op. cit.*, p. 123–124.
[34] S.J.A.N.I., Fond *Frații Dugan*, *Cronicarul–Albumul Mare*, vol. III, p. 66.

BDD-A32947 © 2013 Institutul „Bucovina” al Academiei Române
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:00:54 UTC)

Un alt membru al „Junimii”, printre mulți alții, care provenea dintr-o familie de elită a Bucovinei. Alexie s-a născut la 13 martie 1895, în târgul Storojineț, în familia lui Tit cavaler de Cuparenco şi a soției sale Iosefina, născută Limberger.

Şcoala primară a făcut-o în particular, iar liceul la Cernăuți. În toamna anului 1912 a devenit student al Facultății de Drept din cadrul Universității cernăuțene. A depus cerere de primire în Societatea Academică „Junimea”, cerere aprobată în Adunarea generală din 23 noiembrie 1913. A susținut şi promovat examenul regulamentar la 18 februarie 1914, fiind membru activ în perioada 1913–1914.

O dată cu izbucnirea războiului şi-a întrerupt studiile, deoarece a fost mobilizat în armata imperială. A luptat pe frontul din Galiția, unde a fost grav rănit. După o lungă spitalizare, a fost demobilizat, reîntorcându-se în Bucovina.

După istoricul eveniment al Unirii Bucovinei cu Vechiul Regat al României, în entuziasmul acelor zile, când unirea trebuia apărată, Alexie cavaler de Cuparencu s-a înscris voluntar în armata română, luptând pe frontul din Ungaria, în campania din anul 1919, ajungând până la Budapesta. A fost demobilizat în toamna aceluiaşi an, reîntorcându-se la Cernăuți, unde şi-a finalizat studiile, angajându-se, ca jurist, la Banca de Est.

A sprijinit financiar Societatea Academică „Junimea”, în amintirea anilor de studenție. Societatea i-a acordat, la 13 noiembrie 1920, titlul de membru emerit, iar ulterior, de membru sprijinitor[35].

LASCĂR LUȚIA

Fişa nr. 879, aparținând studentului Lascăr Luția, este, poate, cea mai completă în date, sub toate aspectele referitoare la familia din care provenea, la copilărie şi adolescență, precum şi la anii de învățătură preuniversitari. Un copil ce provenea dintr-o familie în care educația şi românismul dețineau primul loc, un copil cu calități ce-l plasau pe o scară a valorilor unde erau înscrise numele celor cu har, binecuvântați de Dumnezeu, anunțându-l pe viitorul cărturar şi învățat. O speranță a Bucovinei, după aprecierea multor contemporani, aşteptându-se, după răsad, doar înflorirea[36].

La izbucnirea războiului, proaspătul student în Filosofie şi membru al Societății Academice „Junimea” a trecut în Vechiul Regat al României, sub pretextul continuării studiilor la Universitatea din Bucureşti. În realitate, îşi urmărea visul care avea să-l ducă la jertfa supremă: întregirea neamului românesc.

După numeroase cereri, adresate Ministerului de Război, obține, în 1915, calitatea de voluntar în armata română. A fost repartizat într-o unitate de artilerie, urmând, concomitent, şi un curs de aviație. S-a afiliat, totodată, pribegilor

[35] *Ibidem*, p. 70.
[36] Anghel Popa, *op. cit.*, p. 113–114.

BDD-A32947 © 2013 Institutul „Bucovina” al Academiei Române
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:00:54 UTC)

bucovineni, militând pentru intrarea ţării în război, alături de Antantă. Scrie, în acest sens, numeroase articole în presa bucureşteană, articole care au contribuit, alături de multe altele, la pregătirea „pornirii steagurilor” în 1916.

La intrarea ţării în război, regimentul din care făcea parte L. Luţia a fost transferat pe frontul din Dobrogea, luptând în nefericita bătălie de la Turtucaia. După eşecul dobrogean, unitatea sa a participat, în toamna anului 1916, alături de alte unităţi aflate sub comanda generalului Constantin Prezan, la luptele de mare jertfă românească din zona cuprinsă între râurile Argeş şi Neajlov, cu scopul de a opri înaintarea trupelor germano-austro-ungare spre Bucureşti. Bătălia, după planul Marelui Stat Major Român, urma să înceapă la 29 noiembrie, fiind de importanţă capitală pentru mersul războiului, cum se menţiona într-un ordin de zi, semnat de comandantul frontului: „Aşa fiind, trupele care atacă ori învinge, ori trebuie să moară”[37]. Lascăr Luţia nu a avut onoarea de a participa la această luptă, fiind ucis într-o incursiune nocturnă, la 21 noiembrie 1916, în localitatea Ştefăneşti, lângă râul Neajlov. A fost înhumat, alături de camarazii săi, în Cimitirul militar din localitate. I s-a acordat, post-mortem, decoraţia „Virtutea Militară” cu spade.

În primăvara anului 1922, la cererea familiei, mormântul i-a fost deschis iar osemintele pământeşti au luat drumul spre Bucovina. În gara din Bucureşti, sicriul eroului bucovinean, acoperit de tricolorul ţării întregite, a fost întâmpinat de un grup de intelectuali, în frunte cu N. Iorga, care l-a preţuit pe fostul elev sucevean pentru verva condeiului său pus în slujba unităţii de neam. A ţinut un panegiric fostul junimean George Toma. La Cernăuţi a fost reînhumat de Societatea Academică „Junimea”, fiind menţionat în documentele acesteia ca prima jertfă pe care aceasta a dat-o pentru înfăptuirea României Mari. În numele Societăţii i-a evocat personalitatea studentul în Drept, Mihai Vlaicu, desemnat de preşedintele Aurelian Comoroşan. În acelaşi an, Societatea, prin hotărârea Adunării generale, a luat decizia de a înfiinţa o nouă bibliotecă, care să-i poarte numele eroului căzut lângă apa Neajlovului[38].

IANCU MIHAIESCU

Din fişa cu nr. 880 aflăm că Iancu Mihaiescu s-a născut la 22 iunie 1890, în oraşul Câmpulung Moldovenesc, în familia preotului Gheorghe Mihaiescu şi a soţiei sale Elisaveta, născută Manescu.

Şcoala primară a făcut-o în localitatea natală, iar liceul la Suceava. A devenit student al Facultăţii de Filosofie din cadrul Universităţii Imperiale din Viena. În

[37] Apud Constantin Kirițescu, *Istoria războiului pentru întregirea României. 1916–1919*, vol. II, Ediția a II-a, București, 1921, p.192–232.

[38] S.J.A.N.I., Fond *Frații Dugan, Cronicarul–Albumul Mare*, vol. III, p. 91–92.

BDD-A32947 © 2013 Institutul „Bucovina” al Academiei Române
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:00:54 UTC)

această calitate a fost şi membru al Societății Academice „România Jună”. În fişă nu este menționată perioada studiilor din capitala Imperiului.

Din toamna anului 1913 şi-a continuat studiile la Universitatea din Cernăuți. A depus cerere de primire în Societatea Academică „Junimea”, care i-a fost aprobată în Adunarea generală din 15 iunie 1914.

Izbucnind războiul, a fost mobilizat în armata imperială. A făcut stagiul militar în Regimentul I-Trient. Trimis pe front, a luptat în mai multe unități militare până în vara anului 1917, când a fost grav rănit. După spitalizare, a fost declarat inapt pentru front, dar util în funcții administrative. În acest sens, a fost numit şef militar al Ocolului silvic din Turnu Severin. A deținut această funcție până la capitularea Imperiului Austro-Ungar, în noiembrie 1918.

În România Mare a urmat Şcoala de Silvicultură din Bucureşti, unde şi-a susținut examenul de licență, în toamna anului 1919. A rămas la această dragoste a vieții sale, care se va transforma, de-a lungul anilor, într-o adevărată pasiune. Între anii 1920 şi 1925 a fost şef de Ocol în localitatea Gilău, județul Cluj şi, apoi, la Cerna, județul Tulcea.

A sprijinit financiar Societatea Academică „Junimea”, motiv care a determinat conducerea acesteia să-i acorde titlul de membru emerit, în anul 1922, iar din 1928 şi pe cel de sprijinitor[39].

CONSTANTIN POLONIC

Fişa acestui fost student, având nr. 889, este la fel de succintă în informații, sub toate aspectele, ca şi în alte cazuri prezentate de noi. Se menționează doar că a făcut liceul la Suceava, devenind student al Universității din Cernăuți în toamna anului 1913, fără a se specifica facultatea. Să fi fost frate cu Aurel Polonic? Mai mult ca sigur. A fost primit în Societatea Academică „Junimea” în Adunarea generală din 15 iunie 1914.

Izbucnind războiul, Constantin Polonic a fost mobilizat, servind în armata imperială pe toată durata conflictului mondial. În fişă nu este menționată unitatea din care a făcut parte şi nici frontul pe care a luptat.

După război a sprijinit financiar Societatea, care i-a acordat titlul de membru sprijinitor[40].

EUDOXIU SCRIPA

Un membru al Societății Academice „Junimea” a fost şi magistratul cernăuțean Eudoxiu Scripa. În fişa sa, având nr. 896, se menționează că s-a născut

[39] *Ibidem*, p. 93.
[40] *Ibidem*, p. 102.

BDD-A32947 © 2013 Institutul „Bucovina” al Academiei Române
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:00:54 UTC)

la 28 mai 1893, în satul Broscăuții Noi, districtul Storojineț, în familia lui Ion Scripa şi a soției sale Domnica, născută Popovici.

Şcoala primară a făcut-o în satul natal, fiind destinat, prin tradiție şi voința tatălui, agriculturii. Mama sa, încurajată de învățătorul satului, i-a hotărât însă un alt viitor. A fost trimis la Cernăuți, împotriva voinței tatălui său, unde a absolvit liceul. A devenit, apoi, student al Facultății de Drept din cadrul Universității cernăuțene. În această calitate s-a înscris în Societatea Academică „Junimea". În fişă nu este menționată data înscrierii. Oricum, evenimentul a avut loc până în anul 1914, având în vedere că a fost mobilizat în armata imperială la izbucnirea conflictului mondial, ca membru al Societății.

Cătana imperială Eudoxiu Scripa a fost trimisă pe frontul din Galiția. În luptele desfăşurate pentru cunoscuta Cotă Rarancea, cea mai însângerată de pe întregul aliniament oriental, a fost grav rănit. După spitalizare, nu se menționează anul, a fost declarat invalid şi demobilizat.

După Unirea Bucovinei cu Vechiul Regat al României, deşi invalid, a cerut să fie primit voluntar în armata română, în cadrul căreia a servit până în anul 1920.

A sprijinit financiar Societatea, care i-a acordat, la 17 noiembrie 1921, titlul de membru emerit, iar ulterior acestei date şi pe cel de fondator[41].

SIMION NICULENCU

Acest membru al „Junimii" s-a născut la 30 iulie 1892, în satul Cosmin, districtul Cernăuți, în familia lui Dumitru Niculencu şi a soției sale Domnica, născută Babii.

Absolvind şcoala primară în satul natal, părinții, țărani înstăriți şi cu respect pentru învățătură, l-au trimis să facă liceul la Cernăuți. După susținerea examenului de bacalaureat, s-a înscris la Facultatea de Drept. În această calitate a devenit membru al Societății studențeşti, după cum se menționează în fişa sa, având nr. 898. Alte date nu sunt specificate.

Izbucnind marele război, Simion Niculencu a fost nevoit să-şi întrerupă studiile, deoarece a fost mobilizat în armata imperială. Întreaga perioadă a războiului a făcut-o în cadrul Regimentului 41 Infanterie. Nu ştim unde a fost dislocată unitatea menționată, dar ofițerului român i s-a aprobat – în plin război! – să-şi susțină examenele în cadrul Academiei de Export din Viena. Alte aspecte ale acestei probleme nu sunt menționate în fişă.

După război, în România Mare, Simion Niculencu şi-a continuat studiile, începute la Viena, în cadrul Academiei Comerciale din Bucureşti, vreme de trei ani, pe care a absolvit-o. Şi-a desfăşurat activitatea, la începutul profesiunii, ca avocat în Capitală şi, ulterior, ca magistrat în Cavarna (Dobrogea).

[41] *Ibidem*, p. 109.

BDD-A32947 © 2013 Institutul „Bucovina" al Academiei Române
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:00:54 UTC)

A susținut financiar Societatea Academică „Junimea”, care i-a acordat, la 3 noiembrie 1926, titlul de membru emerit, iar ulterior şi pe cel de sprijinitor[42].

IOAN CAPVERDE

Fişa nr. 900 aparține studentului în Filosofie Ioan Capverde. Deşi i-am prezentat fişa într-un alt context[43], suntem nevoiți, din cauza puținelor date pe care le conține, să le repetăm, inevitabil, şi în noua situație, fiind singura modalitate de a-i prezenta personalitatea.

S-a născut într-o familie de țărani din satul Pătrăuți, districtul Suceava, la 28 mai 1894. După absolvirea şcolii primare, părinții săi, Mardari şi Parascheva, cu respect şi dragoste de carte, şi-au trimis feciorul la învățătură. După absolvirea liceului la Suceava, şi-a început studenția la Cernăuți, în cadrul Facultății de Filosofie, în anul nefast 1914. În acelaşi an a devenit membru al Societății Academice „Junimea”.

La scurtă vreme după izbucnirea războiului, reuşeşte, pe căi ilegale, într-una din nopțile lunii octombrie, să treacă granița în Vechiul Regat al României. Se stabileşte la Iaşi, înscriindu-se la Facultatea de Litere şi Filosofie. A fost membru al Societății Academice „Avram Iancu”.

Animat de dorința sinceră de a contribui la realizarea unității naționale, tânărul bucovinean obține aprobarea de a urma Şcoala de Artilerie şi Geniu pentru Ofițeri în Rezervă, din Bucureşti. După absolvirea acesteia a făcut stagiul, ca elev plutonier, în cadrul Regimentului 64 Infanterie şi al Batalionului 4 Pionieri, din Focşani. A fost camarad de arme cu bucovineanul Lascăr Luția. După intrarea țării în război, a participat la luptele din Dobrogea, unde a fost rănit. Refăcut, a luptat pe frontul de la Nămoloasa, în vara anului 1917.

În România Mare şi-a continuat studiile, absolvind, în iunie 1924, facultatea. În anul 1929 era profesor la Liceul Militar din Iaşi.

Societatea Academică „Junimea” i-a acordat, în semn de omagiu, în anul 1930, titlul de membru emerit[44].

LEON POPOVICI

Viitorul membru al „Junimii” s-a născut la 2 martie 1895, în satul Gălăneşti, districtul Rădăuți, în familia preotului Ioan Popovici. Fişa cu nr. 902 nu menționează prenumele mamei sale, dintr-o eroare făcută de un membru al familiei, care a trimis, în perioada 1928–1930, Societății Academice „Junimea”

[42] *Ibidem*, p. 111.
[43] Anghel Popa, *op. cit.*, p. 124–125.
[44] S.J.A.N.I., Fond *Frații Dugan*, *Cronicarul–Albumul Mare*, vol. III, p. 113.

BDD-A32947 © 2013 Institutul „Bucovina” al Academiei Române
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:00:54 UTC)

datele personale ale fostului student Leon Popovici, fie, mai plauzibil, de persoana care a realizat fişele foştilor membri. Fişa consemnează că soţia preotului era născută Bodnarescu.

Copilul Leon a urmat şcoala primară, din motive neexplicate în fişă, în satul Măzăn[ă]eşti – probabil noua parohie a preotului Popovici – şi în oraşul Suceava, iar liceul în ultima localitate. După obţinerea bacalaureatului, a devenit student al Facultăţii de Teologie a Universităţii din Cernăuţi, probabil din 1913 sau 1914, deoarece se specifica în fişă că a devenit membru al „Junimii" din 1914.

În decembrie din acelaşi an, a fost mobilizat şi trimis la Şcoala de Ofiţeri din Leoben (Ştiria, o provincie din Austria). (O decizie foarte interesantă, având în vedere faptul că teologii, fie studenţi, fie preoţi, erau scutiţi de armată prin legislaţia imperială. Mai lesne de acceptat ar fi aserţiunea că a plecat voluntar.) După absolvirea şcolii, a fost avansat la gradul de stegar, fiind inclus în Regimentul 35 Infanterie, care a plecat pe frontul din Galiţia, în mai 1915. Din jurnalul de front al unităţii rezultă că, la 7 iulie 1915, într-un atac de noapte, desfăşurat la Cota Zawadowska, situată în apropierea localităţii Haliez, stegarul Leon Popovici a fost dat dispărut în luptă. Cu sinceră durere, cronicarul Societăţii Academice „Junimea" notează în fişa fostului membru: „El s-a împărtăşit de eterna binecuvântare a morţii, în cadrul eroismului războinic şi al martirajului naţional, jertfit, alături de atâtea mii de români, pe jertfelnicul imperialismului austro-ungar"[45].

EMANUIL SAUCIUC

Conform fişei nr. 943, viitorul membru al „Junimii" s-a născut la 15 iulie 1894, în satul Iordăneşti, districtul Storojineţ, în familia preotului paroh Teofil Sauciuc şi a soţiei sale Maria, născută Palievici.

Atât şcoala primară, cât şi liceul, le-a absolvit la Cernăuţi. După obţinerea bacalaureatului, preotul Sauciuc şi-a trimis fiul să studieze medicina în cadrul Universităţii din Gratz. Studiile i-au fost întrerupte din cauza izbucnirii războiului.

Studentul Emanuil Sauciuc a fost mobilizat, ca ofiţer în rezervă, în Regimentul 27 Infanterie, care-şi avea garnizoana în oraşul studenţiei sale. În vara anului 1915, unitatea a fost trimisă pe frontul din Italia. Într-o luptă, din august acelaşi an, desfăşurată la Cota Zweispitz, lângă localitatea Tarvis, a fost luat prizonier.

În lagărele italiene, după intrarea Vechiului Regat al României în război, a cerut înrolarea, ca voluntar, în armata italiană. Cererea i-a fost aprobată şi, la începutul anului 1918, a fost trimis, ca ofiţer voluntar, la o unitate italiană din localitatea Piave. La scurtă vreme, datorită pregătirii sale militare, dar şi a cunoaşterii mai multor limbi străine, a fost ataşat pe lângă Marele Cartier General

[45] *Ibidem*, p. 115.

BDD-A32947 © 2013 Institutul „Bucovina" al Academiei Române
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:00:54 UTC)

al SUA, care se afla cantonat în Franța, ca ofițer de legătură. Unitatea americană se afla dislocată în localitățile franceze Soully (lângă Verdun) şi Toul (lângă Metz). Pentru modul exemplar în care şi-a îndeplinit misiunea, a fost înaintat la gradul de locotenent. A fost, totodată, decorat cu medalia italiană „Distintivo per le fatiche de guerra con una steletta”.

După război a revenit la Cernăuți, cu intenția de a-şi continua studiile, întrerupte de conflictul mondial. S-a înscris la Facultatea de Medicină, devenind, totodată, membru al Societății Academice „Junimea”. A activat în perioada 1919–1920, fără a deține funcții în cadrul Societății. Din motive pe care fişa nu le consemnează, a părăsit Cernăuții, finalizându-şi studiile în cadrul Universității din Cluj, în anul 1923.

S-a căsătorit, la 28 septembrie 1924, la Cernăuți, cu Zoe Țurcan, fiica fostului junimean Nicu Țurcan.

A sprijinit financiar Societatea Academică „Junimea”, care i-a acordat, la 2 noiembrie 1924, titlul de membru emerit[46].

[46] *Ibidem*, p. 170.

BDD-A32947 © 2013 Institutul „Bucovina” al Academiei Române
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:00:54 UTC)

MEMBRII SOCIETĂȚII ACADEMICE „JUNIMEA” DIN CERNĂUȚI PE FRONTURILE PRIMULUI RĂZBOI MONDIAL (II)

ANGHEL POPA

Die Mitglieder der Akademischen Gesellschaft „Junimea” aus Czernowitz an den Fronten des Ersten Weltkriegs (II)

(*Zusammenfassung*)[*]

Aufgrund des Dokumentenbestandes der Gesellschaft „Junimea” präsentiert der Autor dieses Artikels die „Junimea”-Mitglieder, die im Ersten Weltkrieg gekämpft haben. Die Darstellung wird chronologisch, ihren Anmeldungen in der Gesellschaft gemäss gemacht. Der Autor hat in der Gruppe dieser Kämpfer auch drei „Junimea”-Mitglieder eingeführt, die an die Front nicht gingen. Sie werden trotzdem als Helden betrachtet, sowohl durch die Art und Weise, wie sie sich im Dienste der nationalen Interessen der Bukowiner Rumänen gestellt haben, als auch durch ihren tragischen Tod. Es handelt sich hier um drei solche Mitglieder: der Magistrat Ioan Cojocari, der Pfarrer Atanasie Gherman und der Professor Nicolai Ciobotar. Aus den gesammelten Daten geht es hervor, dass 37 gewesene „Junimea”-Mitglieder unter der österreichisch-ungarische Fahne gekämpft haben, darunter 10 gestorben oder vermisst erklärt worden sind. Zur rumänischen Armee gehörten 14 von ihnen, darunter 4 zum Opfer fielen. Insgesamt haben im Ersten Weltkrieg 51 Gesellschaftsmitglieder gekämpft, darunter 14 Toten oder Vermissten. Der Autor ist der Meinung, dass es auch andere „Junimea”-Mitglieder gewesen sind, die im Ersten Weltkrieg gekämpft haben und gestorben sind, deren biographischen Angaben in der Chronik der Gesellschaft nicht erwähnt wurden.

Schlüsselwörter: die Akademische Gesellschaft „Junimea”, Mitglieder, der Erste Weltkrieg.

[*] Traducere: Ştefăniţa-Mihaela Ungureanu.

BDD-A32947 © 2013 Institutul „Bucovina” al Academiei Române
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:00:54 UTC)